

26.6.2024

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Asia: Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatustilain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta

Viite: Lausuntopyyntönnö VN/17882/2024

Lainsäädännön yksi tärkeimpiä tehtäviä on suojata ja turvata heikomman osapuolen oikeuksia ja asemaa. Opetusalan ammattijärjestö OAJ katsookin, että norminpurku soveltuu huonosti kasvatus-, koulutus- ja opetuslalle.

Normeja kuitenkin pitää purkaa ja säästöjä saada, koska kehysriihessä kuntien norminpurulle asetettiin 100 miljoonan euron säästötavoite. OAJ katsoo, että nyt lausunnoilla oleva esitys siitä, ettei jatkossa enää olisi velvoitetta laatia paikallisia varhaiskasvatustsuunnitelmia eikä kirjata täydennyskoulutuksia VARDAtietovarantoon on hyväksyttävissä, mikäli muita normeja ei varhaiskasvatuksesta pureta ja kunnat voivat halutesaan jatkossakin laatia paikallisen varhaiskasvatustsuunnitelman. Paikallisen varhaiskasvatustsuunnitelman laadintavelvoitteen poistaminen ei saa myöskään johtaa siihen, että valtakunnallinen ohjaus jatkossa valtakunnallisissa perusteissa muuttuisi yksityiskohtaisemmaksi.

Paikallisen varhaiskasvatustsuunnitelman laadintavelvoitteen purkaminen

Jos paikallisia varhaiskasvatustsuunnitelmia ei jatkossa enää laadita, päiväkodin johtajien osaaminen erityisesti pedagogisina johtajina ja päiväkotien pedagogisen toiminnan kehittäjinä korostuu entisestään. Tärkeäksi myös nousee kelpoisten varhaiskasvatustuksen opettajien rooli lasten varhaiskasvatustsuunnitelmien laadinnassa. Varhaiskasvatustuksen opettajilla on tärkeä vastuu huolehtia siitä, että niin valtakunnallista kuin lasten varhaiskasvatustsuunnitelmia toteutetaan päivittäin päiväkodin toiminnassa. OAJ korostaa, että esitetyn norminpurun seurauksena jokaiselle lapselle laadittavan henkilökohtaisen varhaiskasvatustsuunnitelman merkitys kasvaa ja niiden laatimisesta tulee pitää kiinni. Lasten varhaiskasvatustsuunnitelmilla taataan jokaiselle yksilöllisesti tuki oppimiseen, kehitykseen ja hyvinvointiin, ja suunnitelmissa kuvataan, millaisia pedagogisia toimia ja toimintaympäristöjä käytetään tuen varmistamiseen. Suunnitelmiin kirjataan kunkin lapsen tavoitteet valtakunnallisen varhaiskasvatustsuunnitelman pohjalta, ja ne otetaan huomioon koko ryhmän toiminnan suunnittelussa

26.6.2024

ja kehittämisessä. On mahdollista, että pedagogiikan suunnittelu ja kehittäminen painottuu entistä enemmän päiväkotikohtaiseksi kuntapohjaisuuden sijaan.

OAJ toteaa lopuksi, että paikallisella varhaiskasvatussuunnitelmalla on merkittävä rooli. Laadukas paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma huomioi paikalliset erityispiirteet ja konkretisoi paikalliset toimintatavat yhteen. Näin taataan varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuus ja laatu kaikissa päiväkodeissa kunnan alueella.

Täydennyskoulutuksen raportointivelvoitteen poistaminen

Lisäksi esityksessä ehdotetaan henkilöstön täydennyskoulutuksen raportointivelvoitteen keventämistä. OAJ pitää valitettavana, jos tietoa täydennyskoulutuksista ei jatkossa enää haluta kerätä. On tärkeää, että laissa säädetty täydennyskoulutusvelvoite, jota rahoitetaan julkisin varoin, toteutuu. OAJ pitäisi tärkeänä, että saatavilla olisi kansallisen tason tietoa erityisesti sellaisista yliopistotason täydennyskoulutuksista, joita korkeakoulut järjestävät.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Nina Lahtinen
Koulutuspolitiikan johtaja

Ira Hietanen-Tanskanen
Juristi